

Bijlage 1 bij raadsvoorstel nr. 09-109

Regeling Ontwikkelings Fonds Platteland Barneveld

Vastgesteld door de gemeenteraad van Barneveld op 19 januari 2010

Aanleiding

- De raad heeft bij besluit d.d. 21 april 2009 een Ontwikkelingsfonds Platteland ingesteld. Dit fonds wordt gevuld door bijdragen uit verevening voor ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente. De bijdragen zijn afkomstig van de gemeente zelf en van particulieren en bedrijven.
- De raad heeft het College gevraagd in het najaar van 2009 te komen met een regeling voor besteding van de middelen uit het fonds Ontwikkeling Platteland.
- De raad heeft in haar vergadering van 26 mei 2009 het Gebiedsprogramma Platteland vastgesteld als basis voor een meerjarig uitvoeringsprogramma voor de plattelandontwikkeling in de gemeente en het college gevraagd in het najaar te komen met een concreet uitvoeringsprogramma voor 2010.
- De provincie Gelderland heeft een plattelandontwikkelingsprogramma Vitaal Gelderland en heeft de intentie uitgesproken gemeentelijke projecten te willen cofinancieren vanuit deze en andere subsidieregelingen.

Doel van de regeling

- Een kader te scheppen voor de besteding van middelen uit het Ontwikkelingsfonds Platteland.

Uitgangspunten

Middelen uit het Ontwikkelingsfonds Platteland kunnen worden toegekend aan projecten die:

- Leiden tot kwalitatieve verbeteringen van het buitengebied (platteland) van de gemeente Barneveld inclusief de kleine kernen.
- Vallen binnen de thema's landbouw, landschap, cultuurhistorie en archeologie, natuur, milieu en water, recreatie, leefbaarheid en plattelandseconomie (zie uitwerking thema's).
- Projecten moeten passen binnen de uitgangspunten van de structuurvisie en het overige gemeentelijke beleid.
- De middelen uit het Ontwikkelingsfonds Platteland moeten aan meerdere doelen en thema's worden besteed zodat een evenwichtig plattelandontwikkelingsprogramma wordt opgebouwd en uitgevoerd.

In aanmerking komen projecten op het gebied van:

Thema Landbouw

- Ondersteunen van inrichtingsplannen, ondernemingsplannen en toekomstverkenningen van ondernemers in het buitengebied als dat kan leiden tot verbeteringen in de kwaliteit en functioneren van het buitengebied.
- Stimuleren van verbreding en vernieuwing van de activiteiten van agrarische ondernemers.
- Ontwikkelen van toekomstlocaties voor agrarische ondernemingen in het buitengebied.
- Ruimte scheppen voor ontwikkeling van agrarische ondernemingen in het buitengebied door het wegnemen van objecten die een beperkende werking hebben zoals woon- of recreatiebestemmingen.
- Verbeteringen in de kwaliteit van de infrastructuur en de toegankelijkheid van het buitengebied.
- Stimuleren van maatregelen op gebied van milieu en duurzaamheid.

Thema Natuur

- Aankoop, inrichting, onderhoud en kwaliteitsverbetering van bos en natuur.
- Voorzieningen voor zoogdieren, amfibieën en reptielen, in de vorm van dassen- en amfibieëntunnels of inrichting van 60-km zones voor gemeentelijke wegen.
- Verbeteren van de biodiversiteit en leefgebieden van planten en dieren.

Thema Landschap

- Verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het landschap door aanleg en onderhoud van laanbeplanting, houtwallen, heggen en andere kleine landschapselementen.
- Uitvoeringsmaatregelen uit het landschapsontwikkelingsplan (LOP).
- Groen-Blauwe diensten voor vergoedingen voor aanleg en onderhoud van landschapselementen.
- Stimuleren van erfbeplanting die een bijdrage levert aan de landschappelijke kwaliteit.
- Sloop van storende elementen in het buitengebied.

- aanleg, onderhoud en herstel van karakteristieke bomen, bosjes en boomgaarden in het buitengebied.

Thema Cultuurhistorie en archeologie

- Herstel en onderhoud van archeologische en cultuurhistorische objecten (historische boerderijen en erven, grafheuvels, schaapskooien, oude begraafplaatsen e.d.).
- Hergebruik en herstel van bijzondere gebouwen en kernen in het buitengebied.
- Herstel en ontwikkeling van bijzondere landschappen zoals engen, ontginningen, heides, verstuingen e.d.
- Herstel en hergebruik van deze en andere objecten draagt bij aan de kwaliteit van het buitengebied en de recreatieve mogelijkheden voor burgers en toeristen.
- Stimuleren van streekeigen objecten en gebruiken.

Thema Milieu en Water

- maatregelen die leiden tot meer duurzaamheid in het buitengebied zoals gebruik van duurzame energie, biobrandstoffen (snoeihout, mest en bermmaaisel), mestbewerking en –verwerking, mestvergistings, zonnepanelen op stallen en biokachels, en dergelijke.
- stimuleren van gebruik van nieuwe milieu- en diervriendelijke stalsystemen.
- afkoppeling van regenwater.
- aanleggen van waterberging.
- natuurlijke inrichting van de beekoevers.
- aanleg van poelen.

Thema Recreatie

- aanleg van netwerken van paden voor fietsen, wandelen en paardrijden en mensen.
- aanleg van recreatieve routes.
- aanleg van attractieve punten.
- aanleg van kleine recreatieve voorzieningen zoals bankjes en picknick tafels.
- stimuleren van kleinschalige voorzieningen op het platteland voor overnachtingen en verpozing.
- voorzieningen voor mensen met een lichamelijke beperking.
- informatievoorziening en educatie.

Thema Sociaal economische vitalisering

- Het verbeteren van het voorzieningenniveau in kleine kernen.
- Bijdragen aan de bouw en vernieuwing van dorpshuizen, kulturhusen en multifunctionele centra in kleine kernen.
- Ontlasting van de dorpskernen van vracht- en sluipverkeer.
- Dorpsontwikkelplannen.
- Stimuleren van de plattelandseconomie.

Overige zaken

- Alle overige projecten die duidelijk bijdragen aan verbeteringen van de kwaliteit van het buitengebied maar die niet vallen onder één van bovenstaande thema's en doelen.

Wat komt in aanmerking voor een bijdrage?

- Alle kosten verbonden aan de voorbereiding en uitvoering van een project of activiteit.

Financiële kaders

- De regeling is gekoppeld aan het Ontwikkelings Fonds Platteland (zie Raadsbesluit d.d. 21 april 2009).
- Dit fonds wordt gevuld door:
 - Een startbijdrage van de gemeente á € 500.000,- in 2009.
 - Een jaarlijkse bijdrage van de gemeente van € 50.000,- in de periode 2010-2014.
 - Eventuele incidentele aanvullende bijdragen van de gemeente.
 - Bovenplanse verevening voor functieverandering naar wonen á € 10,- / m³ en naar werken á € 10,- / m².
 - Bovenplanse verevening door ontwikkeling van nieuwe landgoederen á € 3,- / m³ woongebouw.
 - Bovenplanse verevening door ontwikkeling van stedelijke uitbreiding en bedrijventerreinen á € 3,- per bruto m² nieuw bedrijventerrein of woongebied(perceel).

- Incidentele of structurele bijdragen van derden.
- Cofinanciering door EU, Rijk, provincie en waterschap van projecten die vanuit het fonds worden gesteund is gewenst maar niet strikt nodig.
- Eigen bijdrage initiatiefnemers/burgers/ondernemers/stichtingen aan projecten die vanuit het fonds worden gesteund is gewenst maar niet strikt nodig.
- Het College beoordeelt de projectvoorstellen en projectideeën en bepaalt de hoogte van de bijdrage uit het Ontwikkelings Fonds Platteland. Daar is geen minimum of maximum aan gebonden, behoudens de beschikbaarheid van voldoende middelen in het Fonds en het criterium van een evenwichtig programma.
- De uiteindelijke bijdrage uit het fonds aan projecten wordt achteraf bepaald op grond van werkelijk gemaakte kosten en kan daardoor lager uitvallen (niet hoger dus).
- Stapelen van subsidies is in principe mogelijk, maar wel onderhevig aan een billijkheidstoets van het College.
- Jaarlijks rapporteert het College aan de Raad over de voortgang van de door het fonds ge(co)financierde projecten en de financiële stand van zaken van het Ontwikkelings Fonds Platteland.

Juridische kaders

- De bijdragen aan het Ontwikkelingsfonds Platteland zijn (deels) afkomstig uit zogenaamde “anterieure overeenkomsten” bij rode ontwikkelingen in het kader van de Grondexploitatiewet die onderdeel is van nieuwe Wet ruimtelijke ordening. Hierdoor bestaat sinds 2008 de mogelijkheid van bovenplanse verevening. De gemeente moet de koppeling van de rode ontwikkeling en de financiering en realisatie van de maatschappelijke functies in zijn ruimtelijk beleid onderbouwen. Dit komt erop neer dat de samenhang tussen de ontwikkelingen op een hoger schaalniveau in beeld moet worden gebracht in een structuurvisie. De gemeente Barneveld heeft hiertoe in de Structuurvisie, zoals die in januari 2009 door de Raad is vastgesteld de voorgestane ruimtelijke ontwikkelingen in beeld gebracht.
- Op 3 april 2008 is door de gemeenteraad de “Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten” vastgesteld. In dit functieveranderingsbeleid is bepaald dat, naast de sloop van de overtollige bebouwing en de landschappelijke inpassing van de resterende en eventuele nieuwe bebouwing, er door de initiatiefnemer een bijdrage wordt geleverd aan de verbetering van de omgevingskwaliteit en publieke functies van het buitengebied. Laatstgenoemde bijdrage wordt door de provincie verevening op gebiedsniveau genoemd. Provinciale instemming voor een functieverandering wordt verkregen wanneer aan de vereveningsvoorwaarde op gebiedsniveau is voldaan.
- Als algemene voorwaarden bij toekenning van bijdragen uit het Ontwikkelingsfonds Platteland geldt dat:
 - de opgevoerde kosten reëel zijn;
 - de opgevoerde kosten in een redelijke verhouding staan ten opzichte van de totale omvang van het project en de aard van het project;
 - de berekening doorzichtig en verifieerbaar is;
 - de berekening wordt voorzien van achterliggende bescheiden en onderbouwing;
 - algemeen aanvaarde boekhoudregels in acht worden genomen;
 - de kosten bij de einddeclaratie door de gemeente kunnen worden geaccordeerd;
 - voor alle kosten geldt dat naast die hierboven genoemde criteria, redelijkheid en billijkheid van toepassing zijn zulks ter beoordeling van het College.
- De staatssteunregelingen zijn van toepassing. Dat betekent dat er geoorloofd staatssteun gegeven mag worden tot een bepaald bedrag: Voor niet-overheden is dat maximaal € 200.000,- in 3 belastingjaren. Als de aanvragende partij als overheidspartij aangemerkt kan worden - omdat ze bijv. doelen hebben die het algemeen belang dienen - dan is staatssteun niet van toepassing: ze kunnen ongelimiteerd steun krijgen.

Hoe komen projectvoorstellen tot stand?

- De regeling is geen subsidieregeling waarop aanspraak gemaakt kan worden gemaakt door derden.
- Het College van B&W doet jaarlijks, of vaker indien gewenst, voorstellen aan de Raad voor toekenning van middelen uit het Ontwikkelings Fonds Platteland aan projecten, die voldoen aan bovenstaande criteria, voor zover er middelen beschikbaar zijn.

- De Raad mandateert het College om middelen tot een maximaal bedrag van € 50.000,- per project toe te kennen uit het Ontwikkelings Fonds Platteland aan projecten en daar jaarlijks achteraf verantwoording voor af te leggen aan de Raad.
- Projectideeën en projectvoorstellen kunnen voortkomen uit het gemeentelijk apparaat zelf maar ook direct of indirect worden aangedragen door burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Het is aan het College om de projecten te selecteren en voor te leggen aan de Raad.
- De Raad kan ook zelf met voorstellen en initiatieven komen voor toekenning van middelen uit het Ontwikkelings Fonds Platteland, voor zover die passen binnen bovenstaande criteria en er voldoende middelen in het fonds beschikbaar zijn.

Waaraan moeten de projectvoorstellen voldoen?

Projectvoorstellen moeten zijn voorzien van een afdoende Projectbeschrijving met daarin aangeven:

- Titel.
- Gegevens begunstigden.
- Doelstelling en doelgroep?
- Wat is de bijdrage aan kwaliteitsverbetering van het buitengebied van Barneveld?
- Motivatie waarom een bijdrage uit het Ontwikkelings Fonds Platteland nodig is?
- Beschrijving van de projectactiviteiten.
- Uitvoeringsperiode, startdatum, wanneer gereed?
- Benodigde vergunningen en ontheffingen.
- Is aanbesteding nodig?
- Is er sprake van staatssteun?
- Kostenbegroting.
- Verklaring bijdragen derden.

Beeoordelingscriteria voor projecten

- De mate van de bijdrage die het project levert aan verbetering van de kwaliteit van het buitengebied.
- Het belang dat de gemeente hecht aan doorgang van het project.
- De mogelijkheden om op andere wijze voor dit project subsidie of financiering te verkrijgen.
- De mate waarin dit project past in een evenwichtige besteding van de middelen uit het Ontwikkelings Fonds Platteland.
- De mate waarin het project door een bijdrage vanuit het Fonds kan rekenen op subsidies van andere overheden of bijdragen en investeringen door derden (het multiplier effect).